

Espai d'espiritualitat

EL PRIMER PLA PASTORAL DE L'ESGLÉSIA ÉS L'ANY LITÚRGIC

Absolutament parlant, el pla pastoral de l'Església és l'Any litúrgic, és la celebració de l'any de gràcia del Senyor. Certament que la litúrgia no esgota tota l'activitat pastoral de l'Església, però n'és la font i la plenitud. En l'Any litúrgic hi són contingudes totes les dimensions de la vida cristiana i eclesial. En la litúrgia tot està en tot. El misteri central de la fe és el Crist gloriós i l'Església celebra el Misteri del Crist. Cal sempre aprofundir en la relació entre la fe, la celebració i la vida. Celebrem el que creiem per viure el que celebrem. Les tres dimensions sempre van unides.

El Crist rebut en la gràcia de la Paraula i dels Sagraments és celebrat en la litúrgia de la comunitat. La presència del Crist en nosaltres provoca el desig de l'evangelització (l'Església viu sempre de portes enfora, mai cap a dins) i crea, al mateix temps, el desig de la caritat envers el món del sofriment. Tot això es viu des de la fraternitat que l'Eucaristia crea en nosaltres. És més que suficient que una comunitat cristiana es disposi a viure l'Any litúrgic com a programa bàsic de pastoral per a viure i créixer com a comunitat. Créixer cap endins (espiritualitat) i créixer cap enfora (el testimoni evangelitzador de la fe).

Els qui celebren el Misteri de Crist i combreguen amb el Pa de la vida, esdevenen deixebles missioners. La litúrgia no és allò de més a més, afegit, és el cor. El centre de la vida de l'Església no som nosaltres, sinó Crist. Ell, i només ell, és el protagonista real de l'evangelització, naturalment a través de la disponibilitat nostra. Recordem la frase dels Actes: El Senyor afegia a la comunitat els qui acollien la salvació (Ac 2,47). Ara que organitzem el curs pastoral no oblidem aquest principi realment essencial. La paraula celebrar, en el vocabulari cristià, no vol dir fer una festa, sinó que significa: que la Comunitat, tot celebrant el seu memorial, acull la presència de Crist en la gràcia de l'Esperit Sant. Així el Crist és glorificat en nosaltres.

Rafael Serra Abellà, pvre.

Símbols i signes

EL GEST DE LA PAU

El gest de donar la pau, que per qüestions de pandèmia no podem fer aquests dies, és un gest profund que ens recorda que som germans, que som iguals, que no hi ha ningú per sobre de ningú, ja que tots venim del mateix Pare; i mireu si n'és d'important que en moltes cultures s'utilitza per tancar pactes. En l'àmbit litúrgic direm que aquesta necessitat de fraternitat, de sentir-nos germans, d'acceptar-nos els uns als altres, de perdonar-nos, de compartir la pau del Senyor, és necessària abans de rebre el Cos i la Sang del Senyor, ja que cadascú té qualitats diferents, però quan ens complementem i en estimem tal com som, entre tots podem arribar a ser quelcom molt gran, un gran cos, l'Església.

És un gest que ho abasta tot: al teu costat una persona gran, un nen, algú que estigui millor o pitjor que tu... i ens donem aquesta mà, ens mostrem germans en Crist, ens volem ajudar a sortir dels "pous" on podem estar immersos. És meravellós descobrir, quan estàs malament i veus que algú et dona la mà i et regala un somriure, que això et reconforta. Jo crec que no hauríem de donar-nos la mà solament a l'hora de l'Eucaristia, sinó també en el nostre dia a dia, ja que l'Eucaristia i la trobada amb la comunitat no és un dia a la setmana, un moment, sinó que es fa duradora en el temps. Que cadascú, quan doni la mà, llegeixi entre línies el que significa i es pregunti: "Ostres, estic entenen perquè es fa? O tan sols ho faig i ja està?"

Lucas Garrido Vaqué

Què cantem?

TEMPS DE DURANT L'ANY. CANT D'ENTRADA: TOTA LA TERRA ES PROSTERNA DAVANT VOSTRE, I CANTA LA GLÒRIA DEL VOSTRE NOM (CANTORAL LITÚRGIC BÀSIC; MD 127)

Tota la terra es prosterna davant vostre, i canta la glòria del vostre nom. Vós sou, Senyor, la nostra alegria, i manteniu segurs els nostres peus. / 1. Justos, aclameu al Senyor; fareu bé de lloar-lo, homes rectes. La paraula del Senyor és sincera, es manté fidel en tot el que fa. / 2. Felix la nació que té el Senyor per Déu, felix el poble que ell s'ha escollit per heretat, els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l'amor que els té.

Cant d'entrada i de lloança al Déu creador en la Missa dominical, on celebrem la Pasqua del Crist ressuscitat, la nova creació. D'aquí l'actitud d'adoració i lloança per haver estat salvats.

La tornada pertany al salm 65, emprat a l'Ofici de lectura del diumenge de la setmana IV. És una pregària d'acció de gràcies per les gestes que Déu fa als homes, d'haver-los fet passar a peu eixut el Mar Roig i el riu Jordà.

En canvi, els versets són escollits del salm 32 de les Laudes del dimarts de la setmana I. Són un himne de lloança a la providència de Déu. La paraula de Déu culminarà en Jesucrist. Felix el nou poble de Déu, l'Església, hereva amb Jesucrist; Felixos els justos que creuen en el Senyor i en el seu amor.

Maria Cerdà Martí, Meritxell Nin Mercadé

Sants de casa nostra

13 d'octubre, beat MANUEL BORRÀS I FERRÉ

“Ens heu redimit amb la vostra sang”. Aquest era el lema episcopal de Manuel Borràs i Ferré com a bisbe auxiliar de l'Arquebisbat de Tarragona. Un lema que el mateix bisbe Borràs, quan el va escollir, segurament no era conscient del que suposaria en el seu ministeri. La seva sang també va ser vessada per la seva condició de bisbe catòlic, rebent la palma del martiri, el 12 d'agost de 1936.

Borràs havia estat ordenat sacerdot el 1903, amb 23 anys. Aviat va seguir de ben aprop Francesc Vidal i Barraquer, ja en la seva etapa d'administrador apostòlic de la diòcesi de Solsona. El seguí a través de diversos càrrecs fins que, el 1934, el canongé Borràs rebria el ministeri episcopal i esdevindria bisbe auxiliar del cardenal Vidal, a Tarragona.

L'esclat de la Guerra Civil suposaria un abans i un després en tot. Els crims efectuats contra religiosos d'arreu posaren en alerta la Generalitat de Catalunya, que organitzà, a través del comissari delegat del Govern a Tarragona, la sortida de Palau del cardenal i el bisbe auxiliar. La nit del 21 de juliol emprengueren el viatge de sortida cap al monestir de Poblet. Dos dies més tard, els prelats celebraren, per darrera vegada de manera conjunta, el sacrifici de l'Eucaristia. Foren separats quan membres de la FAI d'Hospitalet de Llobregat van capturar el cardenal.

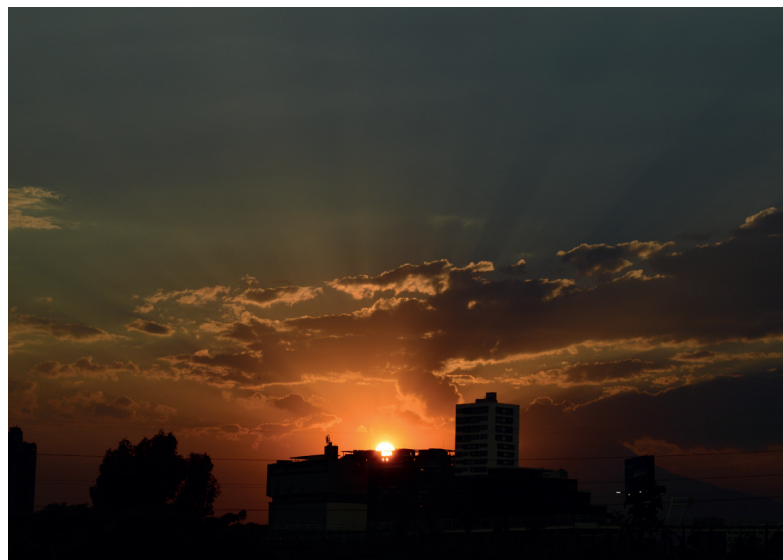
El bisbe Borràs seria reclòs el dia 24 de juliol a Montblanc. La intervenció de la Generalitat de Catalunya, especialment a través del conseller Ventura Gassol, va lliurar del martiri el cardenal Vidal i Barraquer, però no el bisbe auxiliar.

Manuel Borràs i Ferré restà a la cel·la número 3 de la presó de Montblanc fins al dia 12 d'agost. Amb l'excusa d'haver de declarar davant del Tribunal de Tarragona, Borràs va ser traslladat de la seva cel·la, però en arribar al coll de Lilla va ser afusellat i cremat. Abans d'entregar la vida per Crist, el bisbe auxiliar perdonà i beneí aquells que l'assassinarien. Un signe d'amor que Borràs portà fins a les seves darreres hores.

El bisbe Manuel Borràs fou beatificat l'any 2013 a Tarragona, juntament amb 522 màrtirs assassinats per la seva fe al llarg del segle XX a l'Estat espanyol.

Beat Manuel Borràs i Ferré, prega per nosaltres!

Carles Bardou Ciurana

L'Eucaristia, pas a pas

HIMNE DEL GLÒRIA

És un dels cants més antics de la nostra Església, del segle II o III. Recordo un mossèn que comparava aquest himne a la sopereta antiga de casa, que pel fet de ser antiga no s'ha llançat, sinó que amb el temps ha aconseguit un gran valor, i per aquest motiu s'utilitza en les festes familiars més importants.

En el seu origen no va ser compostat per a la missa, sinó per la pregària del matí. Més tard va entrar en la missa de Nadal (les dues primeres frases són les que adreçaren els àngels als pastors la nit del naixement del Senyor, Lc 2,14) i fins al segle XI no el trobem en totes les festes i diumenges, llevat dels de Quaresma i Advent.

Els ritus introductoris, en els quals ens trobem, tenen com a finalitat “fer-nos venir gana”, preparar-nos pels dos grans plats que ens serveix l'Eucaristia. Després de reconèixer en l'acte penitencial la nostra indignitat a causa del pecat, però el molt que ens estima Déu per sobre del nostre pecat, ara tota la comunitat lloa Déu, Rei celestial, amb aquest antic himne, per la seva obra salvadora i pel seu amor immens revelat en el Pare omnipotent, en el Senyor Fill Unigènit Jesucrist, Anyell de Déu i Fill del Pare, l'únic sant, l'únic Senyor, l'únic Altíssim i en l'Esperit Sant. És un gran himne doxològic (lloa la Santíssima Trinitat) que professa la fe de l'Església i ens convida a unir-nos als àngels per lloar Déu tot demanant-li que tingui pietat de nosaltres i aculli les nostres supliques i pregàries.

Sembla que les paraules ens quedin curtes: us lloem, us beneïm, us adorem, us glorifiquem, us... La nostra lloança a Déu no s'hauria d'acabar mai, de manera que tota la vida cantem els favors del Senyor en aquesta lloança plena d'entusiasme, alegria i súplica que dona a l'Eucaristia el to festiu que li escau, un himne que pot acompanyar-se del toc de les campanes per fer més gran la lloança a Déu i escampar l'alegria de la fe pels carrers dels nostres pobles i ciutats.

Xavier Roig Rovira, pvre.